

rio, a Vaillantio, a Venuto, a Pedrusio, a Patino, ab aliis denique harum rerum collectoribus publicata sunt.

III. Neque vero in nummis solum, sed in gemmis etiam, sculptisque lapidibus, qui excellentiores sunt, iidem saepe, si quid agere dextera videantur, ad laevam locati conspiciuntur. Non discrepant monumenta veterum Christianorum. In vase argenteo, quod repertum in coemeteriis Urbis est, servatur Christus, qui Petro claves tradit, laevum, ipse Petrus, eas accipiens, dexterum latus tenens. Quin etiam in Sarcophagis tribus apud Aringhium, Christus dexteram attollens, praedicensque fore, ut negetur a Petro, ad laevam est; Petrus ad dexteram. Atque ut in sculptis, ita in pictis monumentis Christus ad laevam eorum, quos aut alloquitur extensa dextera, aut sanat, conspicitur. Ex his autem intelligitur, Petrum, quem aut benedicat, aut doceat, aut loquatur, dexteram extendentem, ejus rei causa fuisse interdum a sculptoribus, et pictoribus ad laevam Pauli collocatum.

DE SUMMO PONTIFICE SUCCESSORE PETRI

CAPUT VIII.

De honorificis quibusdam nominibus, quibus R. Pontifex antiquitus decorari, ac distingui consuevit.

I. Jesus Christus, unum dederat Ecclesiae caput, ut unus esset in Fide, et in Charitate seu communione populus universus. Unitas haec perpetua esse debebat; Divus Petrus autem eo fato natus erat, ut moreretur. Itaque eo mortuo, ut Ecclesiae unitas perpetuo conservaretur, alium ei Principem, et Caput dari oportebat. Ad quem autem haec deferri potestas, ac dignitas potuit, nisi ad ejus Successores, Romanos Pontifices? Constat sane Petrum Romae Episcopum fuisse, in eaque Urbe cruci af-

fixum, deorsum demisso capite, decessisse; ex quo efficitur, ut qui ei in Romano Episcopatu successerunt, ii etiam in jure Primatus succedere debuerint. Insuper uti Christus ad indicandam S. Petro elargitam supra reliquos Apostolos praecellentem dignitatem ipsi Simonis nomen mutatum voluit; ita quoque ejusdem Successor, Romanus Pontifex pluribus, iisdemque honorificentioribus, prae reliquis orbis Christiani Episcopis, nominibus semper in Ecclesia decorari ac distingui consuevit; quibus haud obscure ejusdem in universa Catholica Ecclesia Primatus indicaretur.

II. Ac primo dictus est *Pontifex* (1) *Maximus*, et *Episcopus Episcoporum*: Tertullianus, lib. de Pudic. cap. I. *Pater Patrum*, et apostolico culmine sublimatus: Stephanus Episcopus Carthaginensis, in *Epistola ad Damasum Papam*. *Pontifex Christianorum*: Eusebius, in *Chronico ad annum 44. Christi ovilis Pastor et Custos*: Ambrosius, *Epistola 81. ad Siricum*, *Ecclesiae Petra*, sive *fundamentum*: Hieronymus, *epistola ad Damasum*, *Caput Ecclesiae*: Concilium Chalcedonense, *epistola ad S. Leonem*, *Caput totius Fidei*: Philippus Legatus Coelestini Papae, *Praefectus totius orbis*, et *Caput familiae Christi*: Chrysostomus, tom. VI. edit. Paris. pag. 282. *Summus Sacerdos et universalis Papa*: Octava Synodus ad Hadrianum, *Pastoralis Principatus dignitate illustris*: Theodorus Studita, lib. I. *Epistola 53. ad Leonem Papam*, *Sacerdos potissimus*: Hilarius in *Synodo Romana*, *Firmamentum Ecclesiae*: S. Isidorus, *libro de vita*, *Ecclesiae Praesidens*: Augustinus, *libro I. contra Julianum*, cap. 6. *Interpres vocis B. Petri omnibus constitutus*: Concilium Chalcedonense, *Epistola ad S. Leonem*, *Magister orbis totius*: Chrysostomus, *Homilia ultima in Johannem*, *Pater Ecclesiae*: Petrus Cluniacensis lib. 6. *Epist. 27. Pater summus*: Episcopi Germaniae ad Johannem VIII. *Pater Sanctissimus*: Alcuinus, *Epistola ad H̄adrianum*, *Petrus, et Petri Sedem exornans*: Theodorus Studita, *epistola ad Paschalem Papam*, *Praedicator primus Ecclesiae*: S. Gre-

(1) Raynaudus, *Corona aurea super militem R. P. Opp. t X.*

gorius, lib. 45, *Moralium*, cap. 8. *Vicarius Apostolorum in sede B. Petri*: Luitprandus, *in vita Othonis Primi, Custos Fidei*: Petrus Chrysologus, *sermone 107. Petra Catholicae Ecclesiae: Concilium Chalcedonense, Actio I. Primatu Abel, dignitate Aaron, auctoritate Moyses... potestate Petrus. unctione Christus: Divus Bernardus, De Consideratione, lib. 2. c. 8. Spiritualis Pater omnium, Summus Pontifex, et Venerabilis Universalis Papa: Hinemarus Rhemensis, in Conc. Pontig. Can. I. Summus Pontifex, Vicarius Christi, omnium Christianorum Pastor et Magister.* Graeci in Synodo Florentina suam de R. Pontificis Primatu sententiam in hunc modum edidere: *Confitemur, Papam esse Summum Pontificem, Vicarium Christi, omnium Christianornm Patrem et Magistrum, cum jure administranda Ecclesiae Dei.*

III. De nomine Papae (1), quo Summus Pontifex pluribus abhinc saeculis, communi loquendi usu distinguitur, hic pauca dare juvat. Quidam conflatum putant ex notis PA. PA. quae significant Patrem Patrum; quo nomine R. Pontifex crebro appellatur in antiquis monumentis. Alii vero a graeco πάπας, vel πάππας, quod patrem significat. Olim Episcopi omnes, quin et Presbyteri, et inferiores Clerici promiscue papae dicti sunt, quod veluti aliorum patres haberi ac suscipi debeant. Joatunem Hierosolymorum, et Epiphanium Cypri Episcopos, Hieronymus Epistola ad Pammachium, Papas nominat. Ita Papae passim Episcopi dicuntur apud Scriptores. Prudentius in *Passione Hippolyti Martyris ad Valerium Episcopum*:

Rorantes saxorum apices vidi, optime Papa.

Adde Gregorium Turonensem, lib. 2. *Hist. cap. 27. lib. 10. cap. I. Anastasium, in Collatione S. Maximi Martyris*, pag. 416; *Vitam S. Domitiani Confessoris, apud Guichenum*, pag. 229. Nec Episcopis modo, sed et Presbyteris

(1) Vaira, *Dissertatio de praerogativa oecumenicae nomenclationis et potestatis R. P. a Copolitanis Patriarchis usurpata.*

Papae nomen tributum est, quod et ii quodammodo populi patres haberentur. Fronto presbyter Papa dicitur in *Actis S. Theodori Ancyrani*, apud Ruinart, in *acta Martyrum sincera p. 504. edit. Veronae*. Apud posteriores vero Graecos Presbyteri vulgo Papae nuncupati, sed diversa pronunciatione ac inflexione, namque πάπας, Episcopus, πάππας Presbyter dictus est. In Euchologiis Papa pro Presbytero saepissime usurpatur. In Graecis Calabriae diplomaticis, Papae et Presbyteri nomina promiscue ponuntur. Sensim adeo id nomen apud Graecos commune evasit, ut quilibet vel inferior clericus simplex, Papa dictus sit: quo nomine Lector vocatur in Alexii Comneni Novella. Tandem Papae nomen Romani Pontificis proprium evasit; ita ut a nemine Episcoporum, saltem apud Latinos, usurparetur. Id quo primum tempore factum, non satis liquet. Primum Papa παπονομαστικός, pro Romano Pontifice accipitur in Concilio Toletano, an: CCCCV. Deinde Papa sine ullo alio additamento Romanus Pontifex dicitur Ennodio, Avito, Cassiodoro, Liberato, qui sexto saeculo claruerunt. Tandem post tempora S. Gregorii VII. nomen Papae Romano tantum Pontifici tribui coepit, praeterea nemini: quod ad nostra tempora observatum est. Plura de Papae nomine vide apud Onuphrium Pavinium, in *vocum Ecclesiasticarum interpretatione*; Baronium, in *Martyrologio*; Abrahamum Echellensem, in *commentatione de origine nominis Papae*; Angelum Rocca, de *Romani Pontificis nomenclatura*.

IV. Reliquum est, ut eum explicemus (1) titulum, quo initio Litterarum Romanus Pontifex uti solet; appellatur enim, *Servus Servorum Dei*. Sane post insolentem illam Joannis Constantinopolitani Antistitis arrogiantiam, qui se Oecumenicum Patriarcham nominabat, ut constat ex *Epistola XXXIX. Libri IV. Registri Gregoriani*, ad Sabinianum Diaconum, Constantinoli Sedis Apostolicae Apocrisarium, anno DXCV. data, S. Gregorius Magnus, Pon-

(1) Catalano, *Caeremoniale Sanctae Romanae Ecclesiae commentariis auctum. Titulus I. § XXXIX.*

tifex Maximus se semper, Servum Servorum Dei, inscripsit, teste Joanne Diacono in ejus Vita, Libro IV. Cap. LVIII. ubi ait, primo illum coepisse ea formula in Epistolis suis se inscribere, ut hanc etiam in Successores transfunderet haereditatem verae Apostolicae humilitatis. Observat et haec inter alios Pagius in Vita memorati Papae S. Gregorii Magni, estque communis Scriptorum sententia egregio testimonio Joannis Diaconi fulta, ipsum Gregorium suisse primum, qui e Romanis Pontificibus cum titulum initio Pontificiarum Litterarum adhibuerit. Non diffiteor, S. Augustinum quoque, jam longe ante Gregorium, quibusdam in Epistolis scripsisse se, Servum Servorum Dei; ac deinceps alios complures Episcopos idem fecisse. At recte docet Thomassinus, Parte I. Ecclesiae Disciplinae, Libro I. Capite XI. haec nihil obstare, quin vere dixerit Joannes Diaconus, haereditarium nomen, *Servus Servorum Dei*, a Gregorio in Romanos deinceps Praesules devolutum esse.

V. Romana quoque Ecclesia praे reliquis honorificestioribus quibusdam nominibus donata est. Ac primo dicta est, *Ecclesia Principalis, unde unitas sacerdotalis exorta est*: Cyprianus, *Epistola 55. ad Cornelium: Ecclesia reliquarum Matrix, et Radix*: Cyprianus, *Epistola 42. ad eundem Cornelium, de Schismaticis: Unitatis Centrum*: Iraeneus, *adversus haereses, lib. III. cap. 3. Ecclesia, in qua semper Apostolicae Cathedrae viguit Principatus*: Augustinus, *Epistola 163. Ecclesia, in qua B. Petrus vivit, et praesidet, praestatque querentibus Fidei veritatem*: S. Fulgentius, *Epistola ad Eutichetum: Caput omnium Ecclesiarum: Eugenius Episcopus Carthaginensis, apud Victorem Uticensem, de Persecutione Vandalica, Sedes Apostolica, unde omnis Ecclesia totius Religionis sumpsit exordium*: Felix IV. *Epistola ad varios Episcopos: Sedes Apostolica, ubi Orthodoxorum Dogmatum fundamenta existunt*: Sophronius in Concilio Lateranensi sub Martino I. Isthaec sane honorifica nomina, quibus Summus Pontifex, ejusque Cathedra, tum ab Graecis, tum ab Latinis Patribus, semper in Ecclesia perpetua traditione donata, ac distincta est; ad

haec et rationes, cur tot tantis, tamque splendidis decoratam titulis voluit antiquitas, profecto ejusdem in universali Ecclesia Primatum haud obscure indicant.

CAPUT IX.

Ex auctoritate SS. Patrum et Conciliorum Primatus Romani
Pontificis ostenditur.

I. S. Irenaeus (1), Irenaeus ille, qui Sanctum Polycarpum Joannis Apostoli discipulum audivit, haec habet, Lib. 3. *adversus haereses c. 3. p. 475. edit. Paris: Ad hanc enim Ecclesiam propter potiorem principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est eos, qui sunt undique Fideles; in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, quae est ab Apostolis Traditio*. Nihil intentatum reliquerunt haeretici, ut clarissimis his verbis obducerent, ossunderentque tenebras. At eorum argumenta ita diluit clarissimus P. Massuetus, *Iraenei diss. 3. cap. IV. pag. 120. et seqq.*, ut nihil addi ad ea posse profitear. Et primo Salmasius Sanctum Irenaeum nihil aliud sibi voluisse professus fuit, quam necesse esse, omnem Ecclesiam convenire, et concordare in rebus fidei, ac doctrina cum Ecclesia Romana. Verum non alia ratione Romanam Ecclesiam principalem, et primam dici affirmavit, quam quod, quem esset omnium maxime pura, Catholicae doctrinae omnibus praebaret exemplum. Hoc pluribus refellere non est necesse, quem dicere sufficiat; si Ecclesia Romana ideo principalis videbatur, quod esset omnium maxime pura, sequeretur, ut Smyrnensis, et Ephesina Ecclesiae, quas non minus puras, quam Romanam, tunc temporis fuisse Iraeneus scribit, debuissent etiam omnium Primaee appellari; sed hoc ineptum est dicere; quem Primatus uni tantum conveniat. Quod quum ita sit, non alia de causa cum Apostolica Sede concordare omnes

(1) Vide De Simeonibus, *De Romani Pontificis judicaria potestate* Caput VI. § II.

Ecclesiae debent ex Irenaeo, quam quia in ea, utpote omnium Prima cuncti unitatem servare coguntur. Heterodoxi alii quum Salmasio duce, in maximas se labi difficultates vidissent, aliam inierunt viam, quum ob potiorum principalitatem Romanorum, qui toti orbi imperabant, factum fuisse contendant, ut Romam venissent ex omnibus aliis Ecclesiis Christiani. Sed quantum a vero hi Scriptores aberrent, non est difficile demonstrare: nam, re ita se habente, Irenaeus non dixisset, ad hanc Ecclesiam, sed ad hanc Urbem. Nemo enim est, qui nescit, pluribus, qui iis temporibus Romam venerunt, ad Ecclesiam non patuisse aditum. Docere igitur voluit Irenaeus, necesse esse, ut Christiani in rebus Fidei cum Romana Ecclesia concordarent, atque cum ea communionem cohererent, quia omnium Primatum obtinet: verba enim, propter potiorem principalitatem, non ad Urbem, de qua Sanctissimus Antistes non facit mentionem, quaeque constabat tunc temporis ex Ethnicis, Catholicis, et Haereticis, sed ad Ecclesiam sine ulla dubitatione referenda sunt. Sed Irenaei mentem exprimit Cyprianus: nam quod ille dixit, cum Romana Ecclesia propter potiorem principaliatem omnes fideles convenire debere, hic ita explicat, ut eandem Ecclesiam principalem appelle, quia ab ea Sacerdotalis unitas fuit exorta: *Audent*, inquit, *Epist. 55*; *navigare ad Petri Cathedram*, atque ad Ecclesiam principalem, unde unitas Sacerdotalis exorta est.

II. Sanctus Athanasius (1) *Apologia secunda* testatur, Ursacium, et Valentem, Arianos Episcopos poenitentes a Julio R. Pontifice veniam delicti petuisse. Et in *Epistola ad Felicem Papam*; *Ob id vos*, inquit, *praedecessoresque vestros*, *Apostolicos videlicet Praesules in Summitatis arce constituit*, *omniumque Ecclesiarum curam habere praecepit*, *ut nobis succurratis*. S. Gregorius Nazianzenus. in *Carmine de vita sua*, licet novam Romam cum vetusta comparet, hanc tamen totius orbis Praesidem fatetur. S. Epiphanius haeresi 68. *quae est Meletianorum num. 8*: Ursacius, et Valens,

(1) Ballerini, *De vi ac ratione Primatus R. P. cap. 13.*

inquit, *poenitentia ducti, una cum libello projecti sunt ad Beatum Julium Romanum Pontificem, pro ratione reddenda de suo errore, et delicto*. Denique omnes Graecos suam semper in Romanam Sedem reverentiam significasse, ejusque privilegia scriptis etiam agnovisse, testatur Pelagius II. in *Epistola octava ad Johannem Constantinopolitanum*. Et in ipso Concilio Florentino, Sess. 25. S. Pontifex Graecos alloquens ait: *Optime scitis quantum honorem haberent semper Orientales Romanae Ecclesiae, quantumque obedientiam illi exhiberent.*

III. S. Cyprianus, in *Epistola 67: ad Stephanum*, in causa Martiani Episcopi Arelatensis, qui ad partes Novatiani transierat, rogat Pontificem Romanum, ut pro sua auctoritate scribat ad Episcopos Gallicanos, et injungat ipsis, ut a sua communione Martianum ejiciant: *Dirigantur, inquit, in Provinciam, et ad plebem Arelate consistentem a te litterae, quibus abstento Martiano, alias in locum ejus substituatur*. S. Ambrosius, *Non habent enim, inquit, De poenitentia cap. 7. pag. 599*. Petri haereditatem, qui Petri Sedem non habent, quam impia divisione discerpunt. Et hic silentio praetereundum minime est, Benedictinos Monachos optime de Apostolica Sede, Catholicaque Ecclesia meruisse, propterea quod S. Ambrosii editionem adornantes, hunc locum optimorum manuscriptorum Codicum ope correxerint. Edita enim exemplaria omnia, Petri fidem, non Petri sedem, exhibebant. S. Hieronymus ad Damasum Papam scribing: *Ego nullum, inquit, tom. 4. part. 2. p. 19. edit. Paris: primum, nisi Christum, sequens, Beatitudini tuae, idest Cathedrae Petri, communione consocior. Super illam Petram aedificatam Ecclesiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum comedenter, profanus erit. Si quis in Arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio. Et post pauca: Qui tecum non colligit, spargit, hoc est, qui Christi non est, antichristi est. Non poterat clarius demonstrare S. Doctor, non esse in Ecclesia eum, qui Sedi Apostolicae communione non jungitur. Agmen claudat S. Bernardus, qui Epistola CXXXI. ad Mediolanenses scribing: Plenitudo siquidem potestatis super universas orbis Ecclesias singulari praerogativa Apostolicae Sedi donata est.*

IV. Probatur insuper auctoritate (1) Conciliorum. Nicaenum I. generale an. 325. can. 6. qualis refertur *actione 16. Concilii Chalcedonensis*, sic habet: *Ecclesia Romana semper habuit primatum. Patres Sardicensis Concilii, in Epistola Synodica ad Julium Pontificem Romanum, scribunt: Hoc optimum, et valde congruentissimum esse videbatur, si ad Caput, idest, ad Petri Apostoli Sedem, de singulis quibusque provinciis referant Domini Sacerdotes.* In Ephesino, *Act. III.* Philippus, Coelestini Legatus ad Concilii Patres dixit, nemine omnium reclamante: *Nulli dubium, immo saeculis omnibus notum est, quod Sanctus, Beatisimusque Petrus, Apostolorum Princeps et Caput, Fideique columna, et Ecclesiae Catholicae fundamentum a Domino nostro Jesu Christo, Salvatore humani generis ac Redemptore, Claves Regni accepit, solvendique ac ligandi peccata potestas ipsi data est, qui ad hoc usque tempus, et semper in suis Successoribus vivit, et judicium exercet.* Agnita est a Synodo Chalcedonensi suprema Romani Pontificis auctoritas, cum praecipuum illud prolatum est adversus Dioscorum accusationis caput, quod Pontificiam laesisset Majestatem, et Synodum absque Romani Pontificis auctoritate, contra Traditionem, et Ecclesiae consuetudinem celebrare ausus esset; quod ex Lucentii Legati Apostolici interlocutione constat, qui Actione 1. *Judicij sui, inquit, necesse est eum reddere rationem, quia dum personam judicandi non haberet, praesumpsit, et Synodum ausus est facere sine auctoritate Sedis Apostolicae;* quod nunquam licuit, nunquam factum est. Hinc Synodus universa, in relatione ad S. Leonem, recensitis Dioscori excessibus in damnatione Flaviani, et Eutichetis restitutione, subjungit: *Insuper, et contra ipsum, cui vineae custodia a Salvatore commissa est, extendit insaniam, id est contra tuam quoque Apostolicam Sanctitatem.* Agnovit eumdem Primum laudata Synodus, Actione 2. cum Leonis Epistolam solempni iudicio probavit, universo Patrum coetu accla-

(1) Sardagna, *Theologia Dogmatico-Polemica. tom. II. Art. III. Controv. III.*

mante: *Petrus per Leonem locutus est. Lateranense IV. ait: Romana Ecclesia, disponente Domino, super omnes alias ordinariae potestatis obtinet Principatum, utpote Mater universorum Christifidelium, et Magistra. Concilium Florentinum, consentientibus Graecis et Latinis, sic in Definitione Fidei pronuntiat: Definimus Sanctam Apostolicam Sedem, et Romanum Pontificem in universum orbem tenere Primum, et ipsum Pontificem Romanum Successorem esse B. Petri Principis Apostolorum, et verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiae Caput, et omnium Christianorum Patrem et Doctorem existere.* Praeterea quis est Ecclesiasticae historiae adeo ignarus, ut nesciat semper Romanos Pontifices, vel per Legatos, vel per semi-tipsos omnibus Synodis praefuisse? Cujus veritatis nullum melius argumentum afferri potest, quam ipsa series Conciliorum. Nicaene Synodo Osium Cordubensem Episcopum, una eum Vito, et Vincentio, Presbyteris Romanae Ecclesiae praesedit, nomine ac vice S. Sylvesteri Summi Pontificis, docet Gelasius Gyzicenus, *lib. II. Historiae Concilii Nicaeni cap. V.* Photius quoque, quamvis Romanorum Pontificium hostis infensissimus, tum in *Biblioteca, cap. LXXXVIII.* tum in *libro De Synodis*, Vito et Vincentio Osium consociat in vice Sylvestri obeunda: quod et Hincmarus testatur, *Lib. LV. cap. XX.* Ad Ephesinum Concilium Legatos misit S. Coelestinus, ut sententiam a se contra Nestorium latam in pleno Concilio exequerentur. Chalcedonensi, nomine Leonis Magni, Paschasius et Lucentinus Episcopi, Bonifacius et Basilius Presbyteri praesederunt. CPolitano III. nomine Agathonis, Theodorus et Gregorius Presbyteri, Johannes Diaconus, et Constantius Subdiaconus. Nicaeno II. nomine Hadriani I., Petrus Abbas S. Sabae, et Petrus Archipresbyter. CPolitano IV. nomine Hadriani, Donatus ac Stephanus Episcopi, ac Marinus Diaconus. Hos nomine Romanorum Pontificum praesedit Concilis certo constat, tum ex probatissimis Historiae Ecclesiasticae Scriptoribus, tum ex genuinis Conciliorum actis, in quibus primi sententiam ferunt, definiunt, ac subscribunt ante omnes Patriarchas,

Episcopos, et quamquam aliqui Legati Episcopi non fuerint, sed tantum Presbyteri, immo inferiores Clerici, Diaconi aut Subdiaconi.

CAPUT X.

Primatus Romani Pontificis ex variis historiae ecclesiasticae monumentis probatur.

I. Romani Pontifices condemnarunt (1) pravas quasdam consuetudines aliarum Ecclesiarum, Patriarchis etiam, vel Exarchis Orientalibus subditarum: celebracionem Conciliorum praeceperunt; exortas lites pro auctoritate sua composuerunt: refractariis non tantum in materia Fidei, sed etiam disciplinae anathema quandoque minati sunt, quandoque etiam dixere. Saeculo II. Victor Papa Asianos, decreto a se promulgato de die celebrandi Pascha, obtemperare detrectantes jam anathematizandi consilium inierat; quod tamen hortatu et suasione S. Irenaei abjecit. Eusebius, *Lib. V. cap. 24.* Idem R. Pontifex habitis Romae Conciliis, Theodotum, Ebionem, et Artemonem; Sabellium quoque, et Noetum, tum et Valentimum abdicavit: Hieronymus, *de Viris Illustribus, c. XXXIV.* Stephanus Papa quantis animis pro asserenda fide stetit adversus Afros? Putabant illi cum Orientalibus quibusdam, irritum esse baptismum haereticorum, et quotquot ejurata haeresi ad Ecclesiam redirent, eos de integro baptizandos esse contendebant. Quare praeclarum illud et generale pronuntiavit effatum; *Nihil innovetur, nisi quod traditum est.* Unde Eusebius, *Lib. VII. cap. 5.* summopere Stephanum commendat, quod nihil adversus traditionem, quae jam inde ab ultimis temporibus obtinuerat, innovandum ratus, gravissime id tulit. Id ipsum evincit factum Dionysii Alexandrini, Saeculo III. Cum enim insignis hic Patriarcha fuis-

(1) Selvaggi, *Antiquitatum Christianarum Institutiones.* Lib. I. cap. XVI.

set a quibusdam, vel malevolis, vel imperitis apud cognominem suum Romanum Pontificem Dionysium accusatus, quod de Filio Dei impie sentiret, fidei suae rationem eidem Romano Pontifici reddere non defrectavit, seque ab impacta calumnia purgare. S. Julius Athanasium Alexandrinum, Paulum C Politanum, aliosque Episcopos ab Arianis sedibus suis ejectos, auctoritate sua pristinae dignitati restituit. Coelestinus I. in causa Nestorii partes egit Pastoris universalis. Nestorius Episcopus Constantiopolitanus in haeresim labitur. Certior factus de ejus impietate Coelestinus R. Pontifex, vices suas committit Cyrillo Episcopo Alexandrino, ut eum communione et Episcopatu privaret, si fuerit in errore propagando pertinax. Agapetus Anthimum C Politanum, Euthychianis faventem, Sacerdotio et Christiana communione privavit, ejusque loco Mennam Patriarcham constituit.

II. Innocentius I. haeresim Pelagianam primus ex Pontificibus Apostolico mucrone percussit. Athanasius I. tum impia περὶ ἀρχῶν volumina proscriptis, tum et eorumdem auctorem Origenem anathematizavit. Hieronymus *Epist. 430. lib. XVIII.* Siricius Papa Jovinianum, aliosque damnavit haereticos. Unde Ambrosius in Rescripto ad Siricium: *Itaque inquit, Jovinianum, Auxentium, Germanatorem etc. quos Sanctitas tua damnavit, scias apud nos quoque secundum judicium tuum esse damnatos.* Zosimus R. Pontifex *Epistola VII. ad Episcopos provinciae Vienensis, et Narbonensis,* de Proculo Episcopo Narbonensi, et de Simplicio Episcopo Viennensi graviter conqueritur, quod multa contra veterem formam in Episcoporum ordinationibus molirentur, atque adeo in Concilio Taurinensi subdola quadam obrepitione ordinandorum Episcoporum sibi fecissent potestatem; unde ut in primigenium statum cuncta redeant, fortiter praecipit. Quidnam causae fuit cur Romani Pontifices, ac praesertim Leo Magnus et Gregorius M. tanta, tamque mirabili constantia Canonem Chalcedonensem XXVIII. reprobare non desiverint, quo Episcopo C Politano Primatus post R. Pontificem tribuebatur; nisi quia vetus Ecclesiastica Disciplina Ca-

nonibus Nicaenis primum firmata penitus convelli videbatur?

CAPUT XI.

Ex jure appellationum Primatus R. Pontificis demonstratur.

I. Photius IX. saeculo jus appellationum (1) in disserimen revocavit, cum eoque consentiunt Joannes Zonara, Theodorus Balsamon, Marcus Ephesius, aliquique. Eudem errorem tenent Marcus Antonius de Dominis, Apostata de *Republica Christiana*, lib. I. c. 5.; Melchior Leydekerus, in *Dissertatione de Libertate Ecclesiae Africanae*; Bohemerus, in *Dissertatione de causis arduis, et majoribus multa cumulat, tum adversus jus appellationum, et multa item, ut ceteros mittam, habent Basnagijs, Annales politici Ecclesiastici ad annum. 547. num. 11. seqq.*; Febronius, *De Ecclesiae statu*; Van-Espenius, *Juris Ecclesiastici part. 2. tit. 2. cap. 1.*; Eybelius, in libello *Quid est Papa*. Hincmarus Rhemensis, IX. saeculo, contendit, jus appellationum tantum a Sardicensi Concilio Summo Pontifici fuisse tributum. Eadem est sententia Quesnelli, Dupinii, et Petri de Marca. Sed ius appellationum, quod in Primatu haeret, solide, copioseque praeter ceteros tuerunt Baronijs, *ad an. 547.*; ibique Pagius, in *Notis n. 6. seqq. pag. 458. et seqq.*; Bellarminus, *de Romano Pontifice lib. 2. c. 21.*; Natalis Alexander, *Historia Ecclesiastica, Dis. 28. in saeculum IV*; Christianus Lupus, peculiari opere, *de Appellationibus*; de Simeonibus, *de iudicaria Summi Pontificis potestate*; Zalwein, *Inst. Canonicae tom. 2. q. 1. c. 4.*; et alii plurimi.

II. Appellationum, quae ad Sedem Apostolicam ex omnibus mundi partibus interpositae sunt, tum ante, tum post Sardicense Concilium, magnus numerus est. Saeculo II. Marcion ab Episcopo suo excommunicatus ad Pium I. Romam venit, ut absolutionem acciperet.

(1) *Dissertatio de appellationibus*. Romae 1768.

Epiphanius, *Haeres. XXXII.* Negant Launojus, de Marca, Dupinius, pluresque Protestantes Marcionis appellatiōnem, sed aliud ostendunt, Bellarminus, *de Romano Pontifice lib. 2. c. 21. opp. tom. I.*; Christianus Lupus, *de Appellationibus, Diss. I. cap. 18.*; Mansius, et Roncaglia, in Natalis Alexandri *Historiam Ecclesiasticam, saec. 4. Diss. 28.*; Zaccaria, *Anti-Febbronio, part. 2. lib. 5. cap. 2. num. 2.* Saeculo III. Fortunatus, et Felix, a Cypriano communione privati, ad Cornelium Papam provocarunt. Cyprianus lib. I. Epist. 5. Paulus Samosatenus, ab Antiocheno Concilio depositus suam iterum causam apud Felicem Pontificem agendam curavit; qua de re copiose agit Cl. Zaccaria, *Anti-Febbronio, part. 2. lib. 2. cap. 2. § 6.* Anno 313. Caecilianus Chartaginensis Episcopus, judicatus, et ejectus a Synodo Chartaginensi multarum provinciarum, Melchiadem Pontificem appellavit, ab eoque, causa cognita, absolutus est. Saeculo IV. S. Athanasius ab Orientalibus depositus, ad Julium I. sese recepit, ut restitueretur. Sozomenus lib. III. cap. 2. Maximus Episcopus CPolitanus in Concilio CPolitano depositus, ad R. Sedem adpellavit, ut Nectario reprobato, CPolitanam Sedem retinere posset. Confer Valesium, in *Notis ad Sozomenum, pag. 151.* Eustatius Sebastenus Episcopus, cum in Concilio Melitinensi Arianorum depositus fuisse, Liberium Pontificem appellavit, a quo restitutus est. Petrus Alexandrinae Ecclesiae Sacerdos, itemque Instantius, Salvianus, Priscillianus, Apostolicam Sedem appellaverunt.

III. Eutyches a Flaviano Episcopo CPolitano damnatus, ad Leonem Papam confugit, a quo tamen susceptus non est. Theodoreus, quod Nestorio favere videtur, in Concilio Ephesino damnatus, ad Leonem quoque adpellavit, a quo in communionem receptus est. Sanc'us Joannes Chrysostomus in Synodo ad Quercum a Theophilo Alexandrino inique damnatus, Innocentium I. Romanum Pontificem appellavit. Porro sententiam depositionis a Theophilo Alexandrino, ejusque fautoribus latam rescidiit, et irritam fecit Innocentius I. ut constat, tum Palladii